

Regionens revisorer

Revisionskontoret
Karin Selander
Anders Marmon
Johan Magnusson
Marcus Olofsson

Granskning av årsredovisning 2020

Bakgrund

Regionens revisorer ansvarar i enlighet med kommunallagen för att årligen granska all verksamhet som bedrivs inom regionen. Revisorerna ska granska om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Syfte

Denna rapport innehåller en sammanfattning av granskningen av årsredovisningen för år 2020. Syftet med rapporten är att utgöra ett underlag för revisorernas revisionsberättelse.

Revisionskriterier

Granskningen har i huvudsak utgått från följande revisionskriterier:

- Kommunallag (2017:725)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597)
- Regionplan för 2020
- Regionfullmäktiges beslut om reglemente för regionstyrelsen (RS/202271)
- Regionfullmäktiges beslut om allmänna bestämmelser för styrelse och nämnder (RS/190104)

Metod och avgränsning

Granskningen har genomförts genom intervjuer och dokumentstudier. Den finansiella revisionen har genomförts genom en kombination av internkontrollgranskning och substansgranskning.

Granskningen av måluppfyllelse har fokuserat på att verifiera att årsredovisningen svarar mot de mål som fullmäktige beslutat om i regionplanen för 2020 och att verifiera redovisningen av måluppfyllelse för de mål som redovisas. Vi har däremot endast översiktligt granskat underlag till ett urval av de jämförelser som redovisas, som inte är målsatta.

Granskningsansvariga

Granskningen har genomförts av revisionskontoret. Den finansiella revisionen som sammanfattas nedan har genomförts av PwC.

Granskning av årsredovisning 2020

I detta avsnitt redovisas en sammanfattning av årets granskning av årsredovisningen. Resultat från granskning av den finansiella redovisningen redovisas mera utvecklat i revisionsrapporten Granskning av de finansiella rapporterna i årsredovisning 2020. Vi har framfört synpunkter löpande under revisionsarbetet för att ge möjlighet till korrigeringar och kompletteringar av innehållet i årsredovisningen för 2020.

Jämförelse mellan Regionplan 2020 och årsredovisning 2020

Regionfullmäktige har i Regionplan 2020 fastställt fyra effektmål; trygga och nöjda invånare, attraktivt och hållbart Värmland, god och jämlik hälsa samt hållbar organisation. Inom effektmålet hållbar organisation ingår de fyra fokusområdena hållbart arbetsliv, ekonomi i balans, minskat miljöavtryck och respektfulla möten.

Nämnderna har även av fullmäktige givits specifika nämndmål/resultatmål, vilka framgår av regionplanen.

Röd tråd finns från regionplanen, då det i årsredovisningen presenteras hur väl regionen nått effektmålen samt hur nämnderna uppfyllt sina mål. Den pågående coronapandemin lyfts fram i årsredovisningen och dess effekter på verksamhet och måluppfyllelse framgår.

I årsredovisningens förvaltningsberättelse presenteras de fyra effektmålen och hur nämndernas resultatmål bidrar till dessa. Regionstyrelsen gör bedömningen att effektmålet attraktivt och hållbart Värmland har uppnåtts 2020 och att effektmålet hållbar organisation delvis har uppnåtts 2020. Vidare bedömer Regionstyrelsen att effektmålen trygga och nöjda invånare samt god och jämlik hälsa inte har uppfyllts 2020.

I bilaga till årsredovisningen finns redovisning av mätplaner 2020 samt nämndernas årsredovisningar. Där presenterar nämnderna en sammanfattning av sin måluppfyllelse för året.

Av Regionfullmäktiges mätplan 2020 framgår att *”Rapporteringen kommer att innehålla styrelsens analys och bedömning av hur väl styrelsens resultatmål uppfyllts samt utveckling i förhållande till effektmål. Rapporterna kommer också att innehålla nämndernas bedömning av måluppfyllelse för nämndernas resultatmål samt en bedömning av hur deras arbete bidragit till effektmålen. Redovisningen kommer att omfatta aktivitetsredovisningar, eventuella indikatorer och en summering och analys av insatserna och läget som ligger till grund för nämndens bedömning.*

Resultat i förhållande till effektmålen kommer också att ingå i rapporteringen.”

Flera av indikatorerna i nämndernas mätplaner består av aktivitetsredovisningar och beskrivningar av utveckling över tid och har inga uppsatta indikatornivåer för om målet uppnås eller inte. Både Regionfullmäktiges och regionstyrelsens mätplaner saknar helt indikatorer.

Vissa nämnder använder färgsättningen grön-gul-röd för att påvisa indikatoruppfyllelsen, medan andra nämnder inte använder färg.

Årsredovisningen innehåller också resultatinformation som syftar till att redovisa jämförelser med tidigare år eller riket, där det inte finns någon målsättning för 2020 samt aktivitetsuppföljningar som beskriver verksamheternas insatser och förväntade resultat.

Årsredovisningen är uppställd på så sätt att kraven i lagen om kommunal bokföring och redovisning följs, med tanke på vilka rubriker/avsnitt som finns med i förvaltningsberättelsen.

Måluppfyllelse – verksamhetsmål samt hantering av måluppfyllelse

Regionstyrelsen gör bedömningen att effektmålet attraktivt och hållbart Värmland **har** uppnåtts 2020 och att effektmålet hållbar organisation **delvis** har uppnåtts 2020. Vidare bedömer Regionstyrelsen att effektmålen trygga och nöjda invånare samt god och jämlik hälsa **inte** har uppfyllts 2020.

Revisorerna har i de grundläggande granskningar av Regionstyrelsen och nämnderna, noterat att Covid 19-pandemin och dess effekter på verksamhet och resultat löpande har behandlats under året.

Regionstyrelsen har bland annat beslutat att åtgärder/beslut som vidtas med anledning av Covid-19 av regional särskild sjukvårdsledning kontinuerligt ska rapporteras till Regionstyrelsen, Hälso- och sjukvårdsnämnden samt till dess utskott. Regionstyrelsen har även uppdragit åt regiondirektören att med anledning av Covid-19 lämna fördjupningsredovisningar avseende effekter för de olika berörda verksamhetsområdena samt att föreslå åtgärder för att underlätta samhällets utveckling i rådande situation på kort och lång sikt. Vid Regionstyrelsens möten under 2020 godkänner därefter Regionstyrelsen regiondirektörens återrapportering samt de åtgärder/beslut som regional särskild sjukvårdsledning vidtagit med anledning av Covid-19.

Regionstyrelsen beslutade vid sitt möte i oktober 2020 att ge regiondirektören i uppdrag att upphandla en extern oberoende utredning av Region Värmlands hantering av Covid-19 pandemin.

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutade i maj 2020 om en komplettering av nämndens internkontrollplan för år 2020 med anledning av Coronapandemin. Hälso- och sjukvårdsnämnden har vidare under året, vid nämndens samtliga möten, fått återrapportering av: Corona-pandemins effekter, uppkommen vårdskuld och framtagna strategier för återställning av hälso- och sjukvården.

Regionstyrelsen

Av årsredovisningen framgår att Region Värmland bidrar till de effektmål som ingår i Regionplanen, men inte äger måluppfyllelsen som helhet. I årsredovisningen summeras läget i länet under respektive mål. Region Värmlands bidrag till måluppfyllelse bedöms utifrån nämndernas måluppfyllelse av resultatmål och pågående aktiviteter. Ytterligare bidragande faktorer till huruvida effektmålet uppnås är rådande tillstånd i länet, exempelvis på arbetsmarknaden, invånarnas hälsotillstånd och ekonomiska parametrar.

Regionstyrelsen nämndmål summeras av de aktiviteter som bidrar till målet, dvs. det finns inte några uppsatta indikatornivåer för när målen uppnås eller inte.

Regionstyrelsen bedömer att målen aktiv och attraktiv samverkan, aktivt kvalitetsarbete, klok utveckling och innovation samt effektiv och flexibel förvaltning, **har** uppnåtts.

Av årsredovisningen framgår att Regionstyrelsen bedömer att **effektmålet** hållbar organisation **delvis** uppnåtts för 2020.

- Regionstyrelsen gör bedömningen att målet ekonomi i balans har uppnåtts.
- Regionstyrelsen gör bedömningen att målet hållbart arbetsliv **inte** har uppnåtts.
- Regionstyrelsen gör bedömningen att målet minskat miljöavtryck **inte** har uppnåtts.
- Regionstyrelsen gör bedömningen att målet respektfulla möten **inte** har uppnåtts.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Hälso- och sjukvårdsnämnden bedömer att målet bästa vårdkvalitet **delvis** har uppnåtts medan målet tillgänglig vård **inte** har uppnåtts.

Vi noterar att det i nämndens mätbilaga för vissa indikatorer anges att de uppfylls respektive inte uppfylls, trots att det under rubriken indikatornivå inte anges något villkor för måluppfyllelse. I de aktuella fallen anges endast "Utveckling över tid" under rubriken indikatornivå, inte om resultatet ska vara ökande eller minskande för att nå målet.

Kultur- och bildningsnämnden

Kultur- och bildningsnämnden bedömer att målet attraktiva folkhögskolor **har** uppnåtts samt att målen ett varierat kulturutbud av hög kvalitet, ökad kulturell delaktighet samt förbättrad folkhälsa genom ökad samverkan **inte** har uppnåtts.

Vi noterar att det i nämndens mätbilaga inte finns några uppsatta indikatornivåer för när målet attraktiva folkhögskolor uppnås eller inte utan endast en beskrivning av utveckling över tid.

Regionala utvecklingsnämnden

Regionala utvecklingsnämnden bedömer att målet stärkt tillväxt och utveckling **har** uppnåtts.

Vi noterar att det i nämndens mätbilaga inte finns några uppsatta indikatornivåer för när målet uppnås eller inte. Indikatorerna består av aktivitetsredovisning och beskrivning av genomförda aktiviteter och lämnade bidrag.

Kollektivtrafiknämnden

Kollektivtrafiknämndens bedömer att målet god tillgänglighet och service **har** uppnåtts. Vi noterar dock att det i nämndens mätbilaga framgår att endast tre av sex fokusområden uppfyllts och därmed markerats med grönt. Övriga tre fokusområden beskrivs som inte uppfyllda och har markerats med gult.

Kollektivtrafiknämnden bedömer vidare att målet minskad miljö- och klimatpåverkan **inte** har uppfyllts. Vi noterar att det i nämndens mätbilaga framgår att ingen av de fyra fokusområdena som summerar till målet har uppfyllts.

Hjälpmedelsnämnden

Hjälpmedelsnämnden bedömer att målet god hjälpmedelsförsörjning utifrån individens behov **har** uppnåtts.

Vi noterar att det i nämndens mätbilaga inte finns några uppsatta indikatornivåer för när målet uppnås eller inte, utan endast aktivitetsredovisning.

Kost- och servicenämnden

Kost- och servicenämnden bedömer att målet kostnadseffektiv och hållbar måltidsverksamhet med hög kvalitet **inte** har uppnåtts.

Vi noterar att nämnden i sin mätplan har 3 indikatorer varav 1 ”röd” och 2 ”gröna”. Nämnden har utifrån en samlad bedömning kommit fram till att målet **inte** har uppnåtts.

Patientnämnden

Patientnämnden bedömer att målen stödja patienter och bidra till kvalitetsutvecklingen **har** uppnåtts.

Vi noterar att nämnden i sin mätplan har 8 indikatorer där nämnden bedömt att samtliga uppfyllts.

Granskning av finansiella rapporter i årsredovisning 2020 samt måluppfyllelse finansiella mål

Av PwCs granskningsrapport rörande de finansiella delarna framgår:

”Enligt vår uppfattning ger årsredovisningen en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av regionens finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lag om kommunal bokföring och redovisning.

Grundat på vår granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att årsredovisningen inte lämnar upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Regionen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2020.

Regionfullmäktige har fastställt två finansiella mål för 2020, God handlingsberedskap på kort sikt och En långsiktigt stark ekonomi. Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2020.

Granskningen av de finansiella delarna i årsredovisningen har underlättats av att bokslutet varit väldokumenterat och att bilagor och underlag funnits i tillräcklig omfattning.

Efter vår granskning gör vi bedömningen att den interna kontrollen och säkerheten i redovisningen är tillräcklig.”

Årsredovisningen innehåller en driftredovisning i eget avsnitt. Där framgår hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställs för den löpande verksamheten. Nämndernas ekonomiska utfall visar på såväl över- som underskott. Sammantaget uppvisar nämnderna ett överskott som uppgår till + 340,2 mnkr.

Regionstyrelsen

Regionstyrelsen uppvisar en positiv budgetavvikelse uppgående till +179,3 mnkr. Överskottet beror på att avsatta medel för kommande utvecklingsarbeten inte har startats upp samt att KPA Pensions pensionsprognos blev lägre än deras tidigare bedömning. Det har också inkommit med riktade statsbidrag än budgeterat på grund av coronapandemin.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Hälso- och sjukvårdsnämnden uppvisar en positiv budgetavvikelse uppgående till +165,5 mnkr. Året präglades av coronapandemin i alla avseenden, även de ekonomiska förutsättningarna för hälso- och sjukvården. Patientintäkter och intäkter för såld verksamhet minskade på grund av reducerad verksamhet. Materialkostnader för uppskjuten vård och behandling minskade samtidigt som kostnaden för bemanning, provtagningsmaterial och skyddsutrustning ökade. Överskottet beror på de statliga riktade bidrag som erhöles för insatser i pandemin.

Kultur- och bildningsnämnden

Kultur- och bildningsnämnden uppvisar en negativ budgetavvikelse uppgående till -2,0 mnkr. Samtliga verksamhetsområden har under året anpassat sig till coronapandemin vilket har gjort att medel omfördelas till riktade bidrag inom kulturverksamhet och idéburna organisationsstöd.

Regionala utvecklingsnämnden

Regionala utvecklingsnämnden uppvisar en positiv budgetavvikelse uppgående till +1,0 mnkr. Nämndens överskott beror huvudsakligen på uteblivna planerade aktiviteter med anledning av coronapandemin.

Kollektivtrafiknämnden

Kollektivtrafiknämnden uppvisar en negativ budgetavvikelse uppgående till - 5,4 mnkr. Intäkterna blev 87,4 mnkr lägre än budget. Kostnaderna för trafik och övriga kostnader blev 53,3 mnkr respektive 28,6 mnkr lägre än budget. Coronapandemin har lett till lägre biljettförsäljning samtidigt som kostnaden

har varit lägre på grund av minskat behov av trafik för färdtjänst och skola men också på grund av index som styr trafikavtalens kostnadsuppräknings.

Hjälpmedelsnämnden

Hjälpmedelsnämnden uppvisar en positiv budgetavvikelse uppgående till +0,2 mnkr. Överskottet beror till största delen på inställda utbildningar och nätverk vilket fått till följd att kostnaderna för resor, boende samt deltagaravgifter minskat under året.

Kost- och servicenämnden

Kost- och servicenämnden uppvisar en positiv budgetavvikelse uppgående till + 0,1 mnkr. Avvikelsen beror högre intäkter för fler sålda portioner samt lägre personalkostnader på grund av effektivare produktion.

Patientnämnden

Patientnämnden uppvisar en positiv budgetavvikelse uppgående till +0,9 mnkr. Den positiva avvikelsen förklaras av effekter i samband med coronapandemin. Förändrad inriktning gällande tjänsteresor och möten har gett minskade rese- och konferenskostnader.

Underlag till resultatmått och indikatorer för måluppfyllelse

Vi har i vår granskning tagit del av information som samlats in centralt för att utgöra underlag för årsredovisningen. Vi har stickprovsmässigt granskat underlag till resultatmått och indikatorer som redovisas i årsredovisningen kopplat till mål för verksamheten. Vi har även granskat underlag till några av de ej målsatta jämförelserna som redovisas. Granskningen har inte omfattat verifieringskedjan för samtliga rapporter som hämtats ur de olika systemen och databaserna. Vi har med stöd av berörda handläggare, för de uppgifter som granskats, erhållit underlag som verifierar uppgifterna eller indikerar att uppgifterna är korrekta.

Bedömning

2020 har präglats av Covid-19 pandemin och dess effekter på verksamheten och resultat, vilket lyfts fram i årsredovisningen.

Vi ser en röd tråd mellan regionplanens effektmål och årsredovisningens presentation av måluppfyllelse. Vi ser även att årsredovisningen följer kraven i lag om kommunal bokföring och redovisning bl.a. med avseende på vilka rubriker/avsnitt som finns med i förvaltningsberättelsen.

Vi bedömer att resultaten i årsredovisningen avseende finansiella mål är förenliga med de mål som regionfullmäktige har beslutat om.

Vi bedömer att resultaten i årsredovisningen avseende verksamhetsmål delvis är förenliga med de mål som regionfullmäktige har beslutat om.

När det gäller den bristande måluppfyllelsen av verksamhetsmålen, noterar revisorerna att Regionstyrelsen och nämnderna till följd av Covid-19 pandemin

löpande under 2020 fått information från tjänstemannaorganisationen samt vid behov fattat beslut.

Anders Marmon
Certifierad kommunal revisor

Johan Magnusson
Certifierad kommunal revisor

Marcus Olofsson
Yrkesrevisor

Karin Selander
Certifierad kommunal revisor